

Opstår der nye arter?

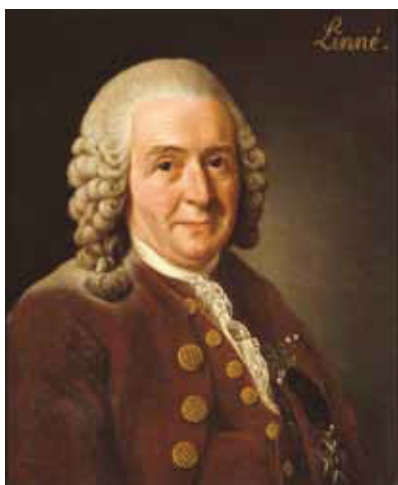
■ *Ja, der opstår nye arter.*

Dertil vil mange nok sige: »Jamen, så foregår der jo en evolution!«

Og svaret er igen: »Ja, der foregår *mikro-evolution!* – se artiklen *Grundtypemodellens betydning?* side 12.

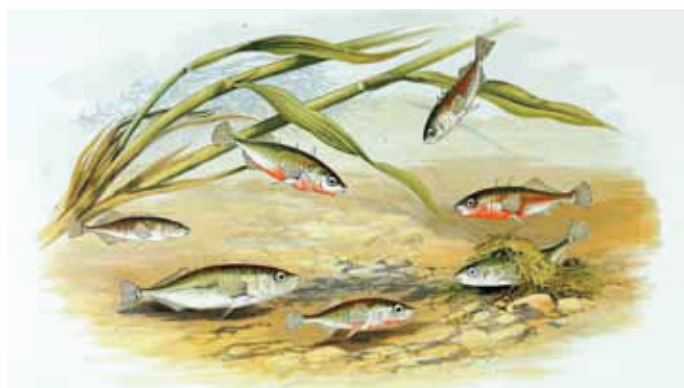
Mange skabelsestroende kan ikke forene sig med tanken om at der opstår nye arter, og grunden skal måske findes helt tilbage i den gamle bibeloversættelse hvor der stod "skabt efter sin *art*" og ikke *slags* som der står i dag. Det læses sådan at Biblen siger at der ikke kan opstå nye arter.

Men det er hverken Biblen eller videnskaben der tager fejl her. Fejlen opstår når man opfatter et alment ord som *art* i Bibelen som en videnskabelig betegnelse. I biologien er der op til 20 forskellige artsdefinitioner, hver med deres styrker og svagheder. Men dén vi normalt bliver præsenteret for i biologisk undervisningen, lærer os at *to individer som ikke kan få frugtbar afkom, tilhører to forskellige arter*. Det er et forsøg på at systematisere naturen, et forsøg der blev grundlagt flere hundrede år siden af Linné.

Den biologiske systematikens fader Carl von Linné. Ham med "art", "slægt", "orden", "klasse" osv. Fra Wikipedia.

Artsbegrebet er en menneskelig opfindelse og ikke nogen naturlov; og det bekræfter de mange artsdefinitioner da også. Når et hebræisk ord i Biblen oversættes til *art*, betyder det blot en gruppe af dyr eller planter som er forskellige fra hinanden.

Tegningen her fra engelsk Wikipedia viser (også) hvor stor en variation vi finder hos *Gasterosteus aculeatus*.

Oprindelsen af en ny art er ikke det samme som skabelse af noget nyt. – At en ny art bliver til, kan godt ske ved blanding af generne eller ved enkelte fejl i DNA'et.

Der er flere eksempler på artsdannelse blandt måger, musvitter og andre dyr. Den trepiggede hundestejle [norsk: *Trepigget stingsild*] som mange har fanget som børn, bliver studeret meget. De lever langs kyster og kan kendes på de tre spidse pigge på ryggen som gør det meget svært for rovfisk at sluge dem. Det er den eneste kendte fisk der bygger rede.

Fisken udviser en stor variation. I mange søer på den nordlige halvkugle, blandt andet i British Colombia i Canada, har de forskellige underarter, og i mange søer findes både hundestejler som lever ved bunden, og varianter der lever frit i vandmasserne. De får ikke afkom med hinanden og må derfor regnes som to arter. Intet er dog konstant, nogle steder er den ene art udryddet af rovfisk, mens populationerne andre steder har fundet sammen og fået unger, og de er dermed ikke længere to separate arter. De berømte finker på Galápagos udgør også flere arter, men tallet er svært at definere, for i tørkeperioder får "de forskellige arter" afkom med hinanden. ■

■ Darwin i vores videnshuller 9

Flercellede organismer

»På et tidspunkt opstod der flercellede organismer. Det skete ved at flere af de encellede fandt sammen. Så kunne de specialisere sig, og det var en fordel i kampen for overlevelse ...«

Hvordan var det lige de encellede organismer fandt sammen? Hvilken mekanisme gjorde at de kunne knytte sig til hinanden? Hvordan opstod den? Hvilken "lim" blev opfundet? Hvor kom den fra? – Og hvordan opstod den omtalte specialisering? – Darwin-i-hullerne-svaret på alle disse relevante spørgsmål er meget enkelt: – Evolutionen har gjort det! Helt af sig selv. Lidt efter lidt. ■

Hvordan mon denne plantecelle har fundet på at lime sig sammen med en masse andre, så de tilsammen fx danner et blad? wikimedia.org.